

DE SCHAKEL

van de redactie

U gaat de 250e Schakel lezen: een memorabele mijlpaal. Als de Schakel altijd 4 keer per jaar is verschenen, betekent dat, dat het eerste nummer ruim 62 jaar geleden het licht heeft gezien! Misschien kan deze mijlpaal aanleiding zijn voor degenen die zich bezighouden met de geschiedenis van de congregaties eens in het archief te duiken en over deze 62 jaar een artikel voor de volgende Schakel schrijven.

In deze Schakel wordt tot mijn vreugde de serie “mijn betrokkenheid bij de maristen” met een derde aflevering gecontinueerd. Ook leest u naast de gebruikelijke artikelen belangwekkend nieuws van de fraters en de activiteiten op de Westerhelling.

De voorbereidingen voor het bezinningsweekend in de Veertigdagentijd zijn zo goed als voltooid. U leest er in de volgende Schakel over.

Behalve veel leesplezier met deze 250e Schakel wens ik u ook een goede tijd van inkeer en bezinning op wat ons ten diepste raakt als gelovige mensen, een tijd waarin we ons voorbereiden op het hoogfeest van Pasen.

De kopij voor de volgende Schakel ontvang ik graag uiterlijk 16 mei.

Peter Müller

inhoudsopgave

- van de redactie, blz. 2
- mijn betrokkenheid bij de maristen, blz. 2
- nieuws van de fraters, blz. 4
- nieuws van de paters, blz. 5
- de laatste monnik, blz. 5
- Ik schaam me, blz. 9
- column, blz. 10
- colofon, blz. 11
- maristeninformatie, blz. 11

mijn betrokkenheid bij de maristen

De vraag kwam binnen of ik een stukje wilde schrijven over mijn betrokkenheid bij en de connectie met de maristen. Ik ben dankbaar voor deze vraag. Ik voelde vrijwel meteen dat het mij de gelegenheid geeft even echt bewust stil te staan bij hoe ik nu ín het leven sta in relatie tot de voedingsbodem die de spiritualiteit van de fraters maristen op de Westerhelling mij heeft gegeven. Door er nu hier woorden aan te mogen geven, kan ik ook de dankbaarheid uiten die ik voel. Ik heb een keer een beeld gehad van een grote sterke boom met diepe wortels dat symbool stond voor de Westerhelling. Die wortels zitten in mij, die zullen er altijd zijn.

Even voorstellen: ik ben Ciska Berk, 41 jaar en ik woon in Woerden. Sinds september 2020 werk ik weer in het basisonderwijs, na er 12 jaar uit te zijn geweest. Ik ben nu leerkracht van groep 4 op een katholieke basisschool in Breukelen. De stap terug naar het onderwijs is een

bewuste keuze geweest en is op dit moment ook een bewust (ontdekkings)pad dat ik ga. Ik heb het nu erg naar mijn zin voor de klas!

In 2014 heb ik mijn eerste stilteweekend op de Westerhelling mogen beleven. Daarna volgden er nog velen. De stilte, de veilige plek en de natuur waren welkom en helend. Evenals de avondgesprekken en de individuele gesprekken, die confronterend en inspirerend konden zijn. Soms voelde ik een bepaalde helderheid na zo'n gesprek of gaf het me in ieder geval weer voer om verder de diepte in te gaan. De stilte was dan een plek om dit verder te laten sudderen en borrelen. En zo bijzonder om te ervaren om in de stilte échte connectie te kunnen voelen. Met jezelf en daarin ook met de ander.

Ik was me in het begin overigens helemaal niet bewust dat het vanuit de spiritualiteit van de maristen werd georganiseerd. Dat ben ik later meer gaan ontdekken, tijdens andere projecten waaraan ik heb deelgenomen. Zoals bijvoorbeeld een reis naar binnen, bibliodrama, aandachtig op weg, leerjaar spiritualiteit, rond het haardvuur en nog meer. Ik ben ook mee geweest op een reis naar L'Hermitage, samen met leeftijdgenoten onder de toegewijde begeleiding van frater Gerard. Een heel bijzondere ervaring en daar heb ik vooral op gevoelsniveau kennis mogen maken met de spiritualiteit van de maristen en de oorsprong ervan. Mijn laatste project bij de Westerhelling was het begeleiden van de 35+ weekenden, dat toen nog een pilot was.

Daarna ben ik op concreet niveau niet meer betrokken geweest bij de Westerhelling. Ik weet niet goed of dit een hele bewuste keuze was, maar zoals ik er nu naar terugkijk, voel ik het als volgt. Mijn kennismaking met de Westerhelling (maristen) heeft mij op een bepaalde manier opnieuw geboren doen laten worden. Nieuwe wortels zijn gegroeid en hebben goede voeding gekregen waardoor ze stevig en groot zijn geworden. Als een opgroeiend 'kind' slurpte ik de lessen op. Op een gegeven moment voel je als 'puber' het verlangen het zelf te willen doen en je niet afhankelijk meer te willen voelen. Je wilt loskomen en zelf verder ontdekken. Dat is wat er gebeurde vlak voor, tijdens en na de 35+ pilot. En nu in de 'volwassen' fase kan ik reflecteren op hoe die lessen van 'toen' van invloed zijn op mijn leven van nu.

Dit komt vooral tot uiting in mijn ontdekkingstocht in het onderwijs die ik als een grote spiegel ervaar. Ik ben een leerkracht maar de kinderen zijn mijn grootste leraar. Dat is écht zo. Lessen die ik eerder heb mogen leren (onder andere op de Westerhelling) en die hebben mogen rijpen, komen nu tot bloei in het onderwijs. Dan heb ik het over aandachtig aanwezig zijn, de ander écht zien en écht horen en de zon zijn voor een ander (lichtheid brengen). Deze kennis wordt nu doorlééfd. Dat is niet per se een bewuste keuze geweest, om die lessen nu maar eens in de praktijk te gaan brengen of als fundament te gebruiken. Het tegendeel is waar. Door het loslaten zijn ze, in de chaos, naar me toegekomen. Het was dus meer een kwestie van: het kón niet anders. Het kwam naar me toe en ik ben ermee gaan spelen in plaats van dat ik ze als reddingsboei angstvallig vastgreep. En daar nu mee spelen geeft me veel voldoening en vreugde. Ik voel het stromen als ik er echt met mijn aandacht kan zijn, de kinderen echt zie en hoor en lichtheid in de dag weet te brengen. Dan stroomt het. De dagen zijn dan een feestje.

Voor de toekomst van de maristenbeweging kan ik alleen maar wensen, dat jongeren deze plek blijven weten te vinden zodat ze hun eigen unieke wortels kunnen voeden en laten groeien. Op een manier die hun past. Dat vind ik zo mooi en bijzonder aan de maristen*beweging*: ze beweegt met de tijd mee. De wortels (spiritualiteit) van de maristen zijn sterk en standvastig. Welke vorm naar boven komt, is afhankelijk van de tijd, de omstandigheden en de behoeften van dat moment. De maristen willen in mijn ogen niet

overtuigen, maar ondersteunen en voeden. Ik zag laatst dat er een project is dat ‘*Verder op weg*’ heet. Dat lijkt mij een toepasselijke voor mij op dit moment! Terug naar mijn *roots* om me weer te laten voeden.

Ciska Berk

een Nieuwe Tijd op de Westerhelling

In het volgende artikel kunt u lezen over een initiatief van het Algemeen Bestuur van de Fraters om in Nijmegen een nieuwe rechtspersoon te vestigen: “Fraters Maristen Internationaal”. Op deze manier wil het Algemeen Bestuur het bestuurlijk functioneren van projecten in o.a. Europa garanderen voor de toekomst.

Het is een uitwerking van besluiten van het Algemeen Kapittel om zoveel als mogelijk is de missie van de fraters voort te zetten.

Mede om deze reden was het nodig om in Nederland een nieuwe rechtspersoon op te richten om de belangen van de fraters onder te brengen. Het is “Huis Fraters Maristen Nederland” geworden.

Behalve deze juridische verandering ziet de dagelijkse leiding op de Westerhelling vanaf 1 januari 2022 er anders uit.

Om de belangen van de fraters en de activiteiten van het Leerhuis Westerhelling voor nu en zeker voor de toekomst in goede banen te leiden hebben de fraters per 1 januari twee Gedelegeerden benoemd.

Mevrouw Conny Stuart is Gedelegeerde Maristenactiviteiten Identiteit.

Mevrouw Ineke Tacq is Gedelegeerde Maristenactiviteiten Beleid en Beheer.

Met deze benoemingen geven de fraters aan dat het enerzijds belangrijk is om het beheer goed te regelen en anderzijds om onze activiteiten in de geest van onze maristenspiritualiteit – Aandachtig Leven – voort te zetten.

Het is een nieuwe fase in de aanwezigheid van de fraters in Nederland, die nieuwe uitdagingen met zich meebrengt. De fraters hebben er alle vertrouwen in dat we de toekomst op een nieuwe manier tegemoet kunnen treden.

Jacques Scholte f.m.s.

ontwikkelingen op de Westerhelling

In het vorige artikel hebt u al kunnen lezen over organisatorische veranderingen op de Westerhelling. Stichting Leerhuis Westerhelling krijgt een andere invulling en de dagelijkse leiding is anders vormgegeven, doordat Ineke Tacq en ik als gedelegeerden van de fraters zijn aangesteld.

Voor de stichting heeft de verbinding met de buitenwereld (andere organisaties en onze doelgroep) een groter accent gekregen. Fondswerving, samenwerken met anderen en ogen en oren open houden voor wat er leeft onder jongeren is nu nadrukkelijker een doel van de stichting.

Vorig jaar is er goed gekeken naar het waarom, het hoe en het wat van de stichting: Hoe formuleren wij onze essentie, en wat betekent dat voor hoe we werken en wat we

aanbieden? Dat was een mooi proces, waar veel expliciet is geworden wat er al jaren leefde en werkte.

Het heeft ook gevolgen voor keuzes die we gemaakt hebben. Besluiten die dit jaar al ingaan of ingegaan zijn. Zo zijn we begonnen met de gastenkamers op de Westerhelling aan te bieden aan mensen die een paar dagen in een sfeer van stilte bij ons willen zijn. We gaan de individuele gesprekken van een Reis naar Binnen ook aanbieden aan mensen die ouder zijn dan 35 jaar, en er is voor gekozen om activiteiten waarvoor we op dit moment niet zelf de begeleiders in huis hebben, voorlopig in de koelkast te zetten.

Wat goed past in de beweging die nu gaande is op de Westerhelling, is dat we toegelaten zijn tot het Space-for-Grace-programma, dat een initiatief is van Porticus.

In veel geloofsgemeenschappen zoeken mensen naar nieuwe wegen. Om van waarde te zijn voor de ander, om anderen zich verbonden te laten voelen en om spiritualiteit vorm te geven. Het is een zoektocht die vraagt om creativiteit, experimenteren en innoveren.

Ook wij zijn deze zoektocht actief aangegaan, en we hebben een 3-jaren programma geformuleerd om o.a. beter vindbaar te worden voor hen die willen verblijven in stilte: op zoek naar zichzelf, op zoek naar de bron. Juist in deze COVID-19-tijden een grote behoefte van velen.

Space for Grace stimuleert de zoektocht naar vitaliteit in katholieke gemeenschappen op verschillende manieren: het biedt een programma van onderlinge uitwisseling, inspiratie en versterking. We kijken uit naar de energie en nieuwe dingen die dit ongetwijfeld gaat brengen.

Dus er beweegt nogal wat op de Westerhelling. Initiatieven en ontwikkelingen die het mogelijk maken dat (jonge) mensen een plek hebben om ruimte te hebben voor hun eigen zoektocht naar wie ze ten diepste zijn.

Conny Stuart

berichten van de paters maristen

Pater Kevin Duffy nieuwe provinciaal voor Europa

Op vrijdag 7 januari bevestigde de Algemeen Overste de verkiezing van Kevin Duffy (Eng.) tot Provinciaal Overste van de Paters Maristen in Europa, met een mandaat dat ingaat op 1 juli 2022. Kevin is geboren in Stockton-on-Tees (1949) en opgeleid in Engeland. In 1968 deed hij zijn professie als marist. Hij werkte in het middelbaar onderwijs, voordat hij voltijds aan de maristenopleiding begon en theologie doceerde in Ierland, België en Kameroen. Hij was assistent-generaal in Rome (2009 - 2017). Hij is net klaar met het schrijven van een belangrijk werk: "Christian Solar Symbolism and Jesus the Sun of Justice". Hij woont in de gemeenschap in Hull en is momenteel de landelijke beheerder in Engeland. Wij feliciteren Kevin met zijn verkiezing en wensen hem alle genade toe die hij nodig heeft voor zijn nieuwe verantwoordelijkheden.

synodaal proces

Op 9 oktober 2021 opende paus Franciscus in Rome een 'synodale reis' van de gehele Kerk. In voorbereiding op de bisschoppensynode over synodaliteit in 2023 nodigt hij alle gelovigen uit om mee te doen. Het gezamenlijk op weg zijn, als leerlingen van Jezus en Hem volgend, is een wezenskenmerk van de Kerk, aldus de paus. Hij ziet de voorbereidingen op de synode als een proces dat erop is gericht om een open, luisterende en meer nabije Kerk te worden.

De eerste fase van het proces bestaat uit een brede consultatie van 'het godsvolk': lokale kerken,

gemeenschappen van religieuzen, lekenbewegingen, etc.

Het dagelijks bestuur van de religieuzen in Nederland geeft graag gehoor aan deze uitnodiging. Na een informatieve online bijeenkomst op 10 januari worden in de periode februari-maart vier webinars gepland rond de verschillende thema's en sub-thema's van het Synodaal Proces.

Bij de eerste kennismaking met de aankondiging van de synode was ik zelf nog niet zo enthousiast. Een wereldwijde synode van de hele kerk die zo divers en veelkleurig is: Kan dat wel? Is dat wel vruchtbaar en zinvol? Zelfs religieus Nederland kent een waaier van vele congregaties van mannen en vrouwen, monniken en monialen, jong en oud die elk vanuit hun inspiratiebronnen een bijdrage leveren aan het leven van de kerk en de samenleving. We hebben onze handen vaak al vol aan onze eigen bijeenkomsten.

Toch heeft die eerste sessie mij bemoedigt dat het alleszins de moeite waard is om stil te staan, na te gaan hoe we met elkaar omgaan, in contact te blijven en niet te blijven hangen in onze eigen bubbel. Luisteren en kijken met een open oor en oog voor wat er gaande is en wat de wereld waarin we deelgenoot van zijn, ons te zeggen heeft. In de kerk telt elke stem en ieder heeft een eigen plaats als persoon en gezamenlijk als volk van God. De geschiedenis van de kerk heeft ons wel geleerd dat het niet altijd gemakkelijk is om gezamenlijk op te trekken. Dat blijft oefenen in luisteren en spreken met elkaar om op basis van de doop samen de kerk te vormen.

Aan de online webinar van de religieuzen in Nederland op 10 januari jl. werd ook deelgenomen vanuit de brede maristenfamilie, leden en belangstellenden. De eerste inleiding werd gegeven door prof. dr. Myriam Wijlens, hoogleraar kerkelijk recht te Erfurt. Voor sommige lezers van de Schakel zal het interessant zijn te lezen dat zij afkomstig is uit Lossler. Door paus Franciscus is zij benoemd als adviseur van de bisschoppensynode 2021 -2023. Zij onderstreepte dat de synode nu al begonnen is en in de kerk door zal werken na 2023. Sprekend over de betekenis van het synodaal proces voor religieuzen noemde zij als een

van de belangrijkste vragen of we daadwerkelijk echt luisteren naar elkaar en naar mensen die aan de rand van de samenleving staan. Hoe zorgen we dat ieders stem gehoord wordt? De volledige inleiding en reacties kun je vinden op [KNR.nl](https://www.knr.nl)

zuster Margaretha Blommaart 70 jaar in het klooster

Op woensdag 2 februari, feest van Maria Lichtmis / opdracht van de Heer in de tempel vierde zuster Margaretha Blommaart haar 70jarige professie. Op 22 jarige leeftijd deed zij haar professie bij de zusters Dienaressen van Jezus Christus priester in Hulst. In de kapel van Rivo Torto in Wijchen werd in kleine kring de eucharistie gevierd uit dankbaarheid voor alle goeds dat zij in haar leven heeft mogen ontvangen op meerdere plaatsen waar zij haar diensten heeft mogen aanbieden tot welzijn van velen. Lange tijd is zij werkzaam geweest in de huishouding van kardinaal Simonis.

Na een verblijf van enkele maande in het herstelcentrum van Dekkerswald te Groesbeek woont zij nu in het woonzorgcentrum Portiuncula te Wijchen.

Ton Bun

de laatste monnik

Op 21 november j.l. is Br. Jean-Pierre Schumacher, trappist, overleden in zijn kleine klooster in Midelt, hoog in het Atlasgebergte in Marokko. Hij was 97

jaar. Wie de film “Des Hommes et des Dieux” gezien heeft, herinnert zich de oude monnik, die - met nog een medebroeder - aan de aandacht van de ontvoerders en daarmee aan de dood ontsnapte. In de nacht van 26 op 27 maart 1996 sliep Jean Pierre niet net als de anderen in zijn cel op de eerste verdieping, maar in het portierskamertje van het gastenkwartier, vlak naast de ingang. De overvallers waren via de kelder binnengekomen. Hij hoorde de discussie tussen de abt, br. Christian, en de zwaar bewapende overvallers, maar hield zich stil. Wat kon hij

doen? Tenslotte kende Christian beter Arabisch dan hij. Zeven medebroeders werden meegenomen. br. Amédée bleef eveneens buiten zicht van de terroristen. Op 21 mei 1996 kwam er bericht - toegeschreven aan de Groupe Islamique Armée - dat de zeven waren vermoord. Op 30 mei werden hun hoofden gevonden. Vier jaar later begonnen enkele trappisten in Marokko een nieuwe gemeenschap, waarbij br. Jean-Pierre zich aansloot. Toen we in La Neylière hoorden dat hij was overleden, hebben we hem in een eucharistieviering herdacht, want La Neylière, waar hij in 1947-1948 zijn noviciaat deed, had een bijzondere plaats in zijn leven. Ze waren met tien novicen en Jean-Pierre vertelt nog zestig jaar later met enthousiasme over de sfeer van intens geestelijk leven in het huis. “We waren er als in een paradijs, ver van de wereld!” Een van de novicen werd trappist, een ander kartuizer. Jean-Pierre zelf voelde zich ook tot een leven in stilte en gebed aangetrokken. Dom Marmion, de abt van Maredsous in België, en vooral Charles de Foucauld, trappist en kluizenaar in de Sahara, waren zijn grote voorbeelden. Tijdens zijn studietijd wilde pater Vivier, de overste van het studiehuis van Ste-Foy, hem naar de faculteit van Lyon-Fourvière, sturen, waar grote theologen als Henri de Lubac in die tijd de toon aangaven. Maar Jean-Pierre was op zoek naar iets anders. Wanneer medestudenten

conferenties bijwoonden of jongerenweekenden organiseerden, ging hij liever fietsen repareren, tomaten dieven of stil in de kapel zitten. In 1953 werd hij in Lyon priester gewijd. Hij was toen 29 en had een en ander meegemaakt. Hij was in 1924 geboren in Buding (Lotharingen) en was leerling van het Maristencollege van Thionville, toen de Duitsers in 1940 Elzas-Lotharingen annexeerden. Hij werd, zeer tegen zijn zin “rijksduitsler” en deed meerdere jaren dwangarbeid in Krefeld, om daarna opgeroepen te worden voor de Wehrmacht. Hij zou naar het oostfront vertrekken, maar werd op het laatste moment afgekeurd. Hij had altijd priester willen worden, maar onder de oorlog was dit ideaal wat op de achtergrond geraakt. Toen hij na de oorlog zijn eindexamen haalde bij de maristen in Senlis, nam hij een definitief besluit. Hij meldde zich als novice in La Neylière. Na zijn priesterwijding werkte hij enkele jaren in scholen van de maristen in Bretagne en Lotharingen en besloot in 1957 de Sociëteit van Maria te verlaten om trappist te worden in de abdij van Timadeuc in Bretagne. Daar voelde hij zich helemaal op zijn plaats, maar ook bij de Trappisten is de “stabilitas loci”, het gebonden zijn aan één en hetzelfde klooster, geen absolute regel. In 1967 vertrok hij met drie medebroeders naar Algerije om daar de trappistengemeenschap te versterken. Hij leefde bijna dertig jaar in een kleine teruggetrokken priorij te midden van de moslimbevolking. De contacten met de dorpsbewoners waren op menselijk en sociaal vlak hartelijk. Maar in religieus en politiek opzicht lagen de verhoudingen gevoelig. Christenen werden in Algerije per definitie verdacht van zieltjeswinnerij. Bovendien waren de monniken Fransen, en Algerijnen gingen ervan uit dat Fransen die na de onafhankelijkheid nog in Algerije bleven, hardnekkige “colons” waren. Maar Jean-Pierre en zijn medebroeders hielden zich verre van proselitisme en kolonialisme. “We leefden in Tibhirine”, zo vertelt Jean-Pierre in 2012, “op de manier van Paulus, die Jood was met de Joden en Griek met de Grieken, zonder ons geloof of onze roeping te verloochenen.” De kleine gemeenschap concentreerde zich op haar corebusiness: stilte, gebed en broederschap, tot de bewuste nacht van 26 op 27 maart 1996. Na de dood van zijn medebroeders liep Jean-Pierre rond met de vraag: “Waarom zij en waarom ik niet?” Hij vertelt dat een Zwitserse zuster een keer tegen hem zei: “Sommige mensen leggen getuigenis af door hun dood, andere door hun leven.” Over dit leven van br. Jean-Pierre Schumacher informeren ons twee boeken. Het ene is van Nicolas Ballet, journalist van het dagblad “Le Progrès”, en heeft de titel “L’esprit de Tibhirine” (“De geest van Tibhirine”), Seuil 2012. Nicolas Ballet was op 24 november, toen we br. Jean-Pierre herdachten, in La Neylière onze gast. Het andere boek is van de Belgische journalist Freddy Derwahl: “Der letzte Mönch von Tibhirine” (Adeo-Verlag, Asslar 2013). Sommige mensen worden bekend omdat ze op het goede of het verkeerde moment op de goede of op de verkeerde plaats zijn. Dit geldt op een bepaalde manier ook voor br. Jean-Pierre. Maar wie zich in zijn leven verdiept, ziet dat het eigenlijke avontuur van zijn leven de gebeurtenissen van 1996 overstijgt. In boeken over kloosters wordt vaak gesproken over het actieve en het contemplatieve kloosterleven. Het lijkt alsof monniken en monialen niet bijzonder actief zijn. Maar wie er zo tegenaan kijkt, ziet alleen de buitenkant. Ook al vertelt Jean Pierre in zijn interviews met de twee journalisten weinig over zijn innerlijk, uit alles blijkt dat iedere dag voor hem vol was van een spannend geestelijk avontuur.

Jan Hulshof

Ik schaam me.

“Zich schamen voor iets” is een herkenbaar en lastig gevoel dat de meeste mensen kennen. Lastig, want het gevoel dat ons overkomt, kan zo verschillend van kleur zijn. Twee voorbeelden.

Je kunt je betrappt voelen en je schamen voor iets dat niet eerder bekend was en nu ontdekt is. Zich schamen kan ook de kleur hebben van zich verlegen voelen met iets goeds dat openbaar geworden is, of wat uitdrukkelijk benoemd wordt.

De bezoeker van het Stiltelhuis op de Westershelling schaamde zich voor een onhebbelijkheid van zichzelf waar ze al jaren tegen vocht. Ook tijdens het tafelgesprek tijdens Stille Dagen zei ze niet waarover het ging. Het hoefde niet genoemd te worden. Het ging immers niet om de onhebbelijkheid, maar over haar omgaan ermee: zich schamen.

onvolmaakt of juist te mooi

Zelf weet je goed hoe ideaal je je leven wilt zien en wanneer je echt tevreden over jezelf bent in relatie met anderen, in je werk of wie je voor God wilt zijn. Je kent ook je zwakke kanten, waarin je helemaal niet volmaakt bent. Je weet waar je telkens weer tegenaan loopt en kneuzen aan oploopt. Zolang je dat alles verborgen kunt houden, hoef je je niet te schamen. Het onvolmaakte mag verborgen blijven.

Soms gebeurt het ook dat je goed weet hoe mooi en kostbaar iets voor je is of waar je heel bijzonder van geniet en wat niet bekend is bij anderen. Het kan gebeuren dat je omgaan met God in de binnenkamer van je hart je heel dierbaar is en je dat niet graag prijs geeft aan de openbaarheid. Er kunnen situaties zijn waarin je je zelfs zou schamen om over God en jou met anderen te praten. Het komt wellicht vaker voor dat er geen schaamte is over iets wat kostbaar is, maar dat er eerder een schroom is om het te delen. Je wilt niet zo maar prijs geven, zelfs niet aan een geliefde of goede vriend, wat ten diepste in je leeft. Schaamte is dan schroom geworden.

ten diepste

Ergens zegt een schrijver: “Schaamte is de thermometer van de eigen verborgen waarheid.” Hoe waar is deze zin!

Zowel bij schaamte als bij schroom gaat het om “de eigen verborgen waarheid”. Het gaat niet om een vaststaande waarheid die je kunt bewijzen en die je behoort te verdedigen. De eigen verborgen waarheid sluit zelfbeleving in. Het gaat hier om de eigen binnenste beleving. Aan het besef van deze waarheid gaat in iedere mens een gebeuren vooraf dat zijn wezen raakt.

Je hebt je verlangens ontdekt en je bent je die bewust geworden. Je hebt ervaren wat er in je gebeurt als je verlangens hevig worden of juist versralen. Je ervaart je beperkingen om echt volgens je idealen of verlangens te leven. Je voelt hoe pijnlijk de afstand kan voelen tussen wat je zou willen en wat voor jou haalbaar is.

Bijvoorbeeld: er is weer die onhebbelijkheid die de kop opsteekt en je prikkelbaar maakt. Weer die dorre tijd in je leven met God, waar je moedeloos van wordt. Weer de hapering in je relatie en nog wel om de bekende redenen en die je eenzaamheid geeft.

Alleen jij kent, in je verborgen waarheid, hoe pijnlijk schaamte je dan kan overvallen. Zo ook de verborgen waarheid van de schroom.

Je kunt op een heel bijzondere en intense manier genieten van een muziekstuk, misschien zelfs tot ontroering toe. Wanneer je je ontroering deelt, kun je je te kijk gezet voelen. Een

verblijf in de natuur kan je boven jezelf uittillen en je naar God toetrekken. Deze ervaring delen, kan onbegrip oproepen.

Het gaat hier om belevingen die je ten diepste raken en brengen je in contact met wie ten diepste bent.

Wat echt is.

Wat laat schaamte ons zien? Wat gebeurt er als we ons niet laten meeslepen met gevoelens van schaamte en waardoor onze gedachten versluierd worden. Wat gebeurt er als we, als het ware, onze gevoelens van schaamte voor ons neer leggen? Als we toelaten dat schaamte ons aankijkt.

Wanneer iemand in de vrije ruimte kan staan en werkelijk naar de eigen verborgen waarheid kijkt, dan overheerst de schaamte niet en wordt een mens zich zijn verlangen naar echt zijn bewust. In echtzijn mogen sterke en zwakke kanten er zijn. Dan mogen knellende normen en benauwde gevoelens wegvallen en wat van waarde is, mag blijven.

Schaamte en schroom hoeven niet meer weg. Ze vertellen mij wie en hoe ik ten diepste ben in mijn "verborgen waarheid". Wie ik echt ben voor mezelf, in relatie met anderen en voor God.

De laatste verzen van psalm 139 zeggen ons:

"Doorgrond mij, God, en ken mijn hart, toets mij en ken mijn verborgen gedachten! Wil zien of ik op een weg van smart ben, en leid mij op een weg naar de eeuwigheid."

Onze verborgen gedachten (waarheid) toevertrouwen aan de Ene, om niet de weg van smart (schaamte) te gaan, maar de weg van de Eeuwige. Dit is de vreugdevolle weg van het Leven. Voorbij de schaamte. Leven in het besef dat "staan voor de Ene" gegeven wordt vanuit genade.

Jacques Scholte

Is er iets dat je innerlijke vrede verstoort?

Onze schrijfjuf zei: 'Dit is de opdracht. Schrijf in vijf minuten een zo gedetailleerd mogelijk antwoord op de vraag: Is er iets dat mijn innerlijke vrede verstoort? De tijd gaat nu in.' Daar gingen we. Pennen krasten. Gezichten liepen rood aan. We schoven onze stoelen nog eens onder ons aan. We schreven het helemaal uit.

Toen kregen we de volgende opdracht: 'Schrijf een brief aan Jezus waarin je alles wat je bezet houdt aan Hem geeft.' De groep zuchtte. Het was toch niet Gods zaak al dat gedoe in ons hart? Het was toch onze verantwoording om ons gedoe op te lossen?

Maar de juf zei nog eens: 'Geef het aan Hem en zeg erbij. Ik denk wel gelijk te hebben in die ruzie, maar wat weet ik er eigenlijk van? Ik denk wel iets te zeggen te hebben over wat mijn naasten doen, maar wat weet ik er eigenlijk van? Ik denk wel te weten wat het beste is, maar wat weet ik er eigenlijk van?'

Dat was een krachtige toevoeging: 'Wat weet ik er eigenlijk van?' Ik voelde een ruimte die ik niet kende. Wat als ik nou eens niet de strijd aan ging, mijn overtuiging gelijk te hebben kon laten voor wat het is, wat als ik nu minder (of soms meer) te zeggen had dan ik dacht?

Het deed me denken aan de lezing over Jezus' beproevingen in de woestijn. Telkens doet de duivel een aanname: 'Als jij, Jezus, de zoon van God bent, dan kun je.... stenen in brood veranderen..... van grote hoogte springen en niet gewond raken.... gezagvol koning worden over de hele wereld.... '

Het waren logische aannames. God moest wel machtig, onkwetsbaar en een wonderdoener zijn, anders was Hij immers geen God. Wat gebeurt er als we zeggen: 'Ja, dat is wel wat ik spontaan over God denk, maar wat weet ik er eigenlijk van?'

Ik neem me voor in de komende veertigdagentijd elke dag bij mijn eigen aannames te zeggen: 'Maar wat weet ik er eigenlijk van?' Doe je mee? Soms zal er iets verloren gaan waarvan we dachten dat we er niet zonder konden, soms zal er zelfs iets in ons sterven. Maar er zal ook iets opstaan.

Niet langer almachtig of alwetend denken te zijn schept ruimte. Voor wat? Voor vrede. Probeer het maar. Schrijvend bij voorbeeld.

Marion Korenromp

colofon

De Schakel verschijnt vier keer per jaar.

Uw persoonsgegevens worden enkel gebruikt voor de verzending van De Schakel.

nummer 250 – maart 2022

redactie en digitale distributie

Peter Müller, lekenmarist; pjamueller@gmail.com

distributie per post

Maristen

Zandstraat 10

4561 SC Hulst

tel.nr. 06 10711191

IBAN Paters Maristen: NL74RABO0157801039

maristeninformatie

Wilt u meer weten over de beide congregaties, ga naar:

congregatie van de paters maristen in Rome: www.maristsm.org

congregatie van de fraters maristen in Rome: www.champagnat.org

provincie van de fraters maristen West- en

Midden-Europa: www.marists.eu

Nederlandse maristen: www.maristen.nl

maristenactiviteiten en projecten

Stichting Moria: www.stichtingmoria.nl

Leerhuis Westerhelling: www.leerhuiswesterhelling.nl

Via deze website zijn te vinden:

- Stilteluis
- Huis van Aandacht
- Een Reis naar Binnen
- Leerjaar Spiritualiteit
- Aandchtig op Weg
- Rond het Haardvuur
- Meditatieavond